

представлена в різних формах: прислів'я та приказки, ідіоми, власні імена, реалії, згадки про історичні події, гумор, звички та традиції. Аналіз перекладу ідіоматичних виразів у книзі Елізабет Гілберт показав успішне застосування різних перекладацьких стратегій, таких як частковий переклад (“*Fall in love*” – “закохатися”), адаптація (“*See you later, alligator, after while a crocodile*” – “Чекаю, аж хвостом махаю”, “Чао-какао”), калькування (“*A leap of faith*” – “стрибок віри”) та використання еквівалентів (“*When in Rome, do as the Romans do*” – “У чужий монастир зі своїм уставом не ходять”) [4, 188-195]. Проаналізувавши переклад реалій, ми дійшли висновку, що перекладачка застосувала прийоми змішаного транскодування, поєднавши транскрипцію і транслітерацію (“*Ashram*” – “ашрам”, “*Vipassana*” – “віпасана”, “*Swamiji*” – “сваміджі”), а також стратегію калькування (“*Meditation*” – “медитація”, “*Devotional practice*” – “релігійна практика”). Опрацювавши книгу self-help літератури “Чудовий ранок. Як не проспати життя” Гела Елрода, ми визначили, що для передачі власних назв були використані такі стратегії: транскрипція (*William Burroughs* – Вільям Барроуз, *Jim Rohn* – Джим Рон), транслітерація (*Napoleon Hill* – Наполеон Гілл, *T. Harv Eker* – Харв Екер), змішаний спосіб (*Hal Elrod* – Гел Елрод, *Anthony Robbins* – Ентоні Роббінс, *Bill Gates* – Білл Гейтс) та збереження оригіналу (*Nike Air Jordan* – баскетбольні кросівки *Nike Air Jordan*) [3, 423-424].

Таким чином, ми дійшли висновку, що використання різних стратегій перекладу, таких як калькування, транслітерація, транскрипція, частковий переклад, адаптація, використання еквіваленту тощо, допомагає зберегти зміст та автентичність оригіналу, зробивши текст доступним для україномовних читачів. Це демонструє важливість уважного та професійного підходу перекладача до роботи з культурно-маркованою лексикою.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гел Елрод. Чудовий ранок. Як не проспати життя; пер. Тетяна Заволоко. 2017. С. 176
2. Елізабет Гілберт. Їсти. Молитися. Кохати; пер. Ярина Винницька, 2022. С. 414
3. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури: Учебний посібник. Вінниця. Видавництво «Нова Книга», 2004. С. 577
4. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) / І.В. Корунець. Вінниця: Нова Книга, 2001. С. 446
5. Куліш В., Гарах О. Труднощі перекладу культурно-маркованої лексики. *Young Scientist*. 2020. № 12 (88). С. 64–68.
6. Лемещенко-Лагода В. Національно-маркована лексика: проблема визначення та специфіка лексикографічного опрацювання в шотландськоанглійських словниках. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2021. Т. 1, № 48. С. 126–129
7. Elizabeth Gilbert. *Eat. Pray. Love*. 2006. P. 352
8. *The Miracle Morning: The Not-So-Obvious Secret Guaranteed to Transform Your Life (Before 8AM)* by Hal Elrod. 2012. P. 202

Левадська Г.В., студ., ННІФ КНУ імені Тараса Шевченка

Маленька Т.Ф., к.філол.н., доц., науковий керівник

ОБРАЗ ЖІНКИ ТА ЇЇ ПРАГНЕННЯ ДО САМОТВЕРДЖЕННЯ У ТВОРЧОСТІ ФОРУГ ФАРРОХЗАД

Форуг Фаррохзад (1935–1967) – одна з найвідоміших іранських поеток, чия творчість стала важливою частиною культурної та літературної спадщини Ірану 20-го століття. Її поезія зосереджена на темах боротьби за свободу, самовираження, сексуальності та прагнення до особистісного самоствердження, що робить її творчість надзвичайно актуальною й сьогодні [7].

У своїх віршах Форуг не тільки висвітлює образ жінки в іранському суспільстві, а й висловлює глибокі переживання щодо ролі жінки, її самотності, внутрішньої боротьби за право бути собою та бажання вирватися з тісних соціальних і культурних меж. Наприклад, «Полонянка» («اسیر») – це одна з перших збірок Форуг, де вона розглядає тему жіночої ролі в суспільстві, зокрема намагається знайти себе поза традиційними рамками, нав'язаними їй культурою та соціальними нормами

У поезії Ф. Фаррохзад жінка часто постає як героїня, яка прагне до самовираження, намагається знайти свою власну ідентичність у світі, що часто обмежує її свободу. Іран у той період був патріархальним суспільством, і для жінок це означало, що їхнє місце було чітко визначене – в домашньому середовищі, в ролі матері й дружини. Проте Форуг через свої вірші оспівує жінку, яка намагається вибороти своє місце у цьому суспільстві, знайти свою індивідуальність. Форуг опублікувала ще дві збірки віршів «Стіна» («دیوار») та «Бунт» («عصیان»), а потім вирушила до Табриза знімати фільм «Будинок є чорний» («خانه سیاه است») про притулок для хворих [2].

Поетеса часто зображує жінок як багатогранних особистостей, які мають власні почуття, думки та прагнення. Одним з важливих мотивів є питання боротьби за право на емоційне та фізичне самовираження. Жінки в її поезії часто відчують розчарування від наявних соціальних умов, що обмежують їхню свободу, проте вони також не перестають боротися за своє право на незалежність і самоствердження [6].

Ф. Фаррохзад часто використовує свою поезію як інструмент самовираження. У її творчості присутні мотиви боротьби з внутрішнім конфліктом, бажання звільнитися від соціальних та моральних обмежень, які накладає на неї суспільство. Її вірші – це своєрідний маніфест жінки, яка прагне до самоствердження. Вона не боїться порушувати табу та висловлювати свої найглибші думки і почуття, зокрема щодо сексуальності, що в традиційному іранському суспільстві вважалося забороненим [1].

У вірші «Ти йдеш до неї» («تو می روی به او») Форуг зображує жінку, яка вражена внутрішньою порожнечою через те, що її почуття і прагнення ігноруються суспільством. Це поетична спроба розібратися з власним внутрішнім світом та боротьбою за самоствердження.

Поезія Форуг також відображає глибокий психологічний стан жінки, яка намагається подолати свою самотність, аби знайти ідентичність. Вона часто говорить про свій внутрішній світ, про емоції, які, на її думку, залишаються непочутими суспільством. Вірші Ф. Фаррохзад – це не тільки протест проти соціальних умов, а й глибоке самопізнання та дослідження власного «я». У таких віршах, як «Друге народження» («تولدی دیگر»), персона впевнена у регенеративній силі, щоб перевершити обмежене сприйняття себе та переосмислити себе як частину однієї одиниці буття [3].

Її творчість містить сильні елементи саморефлексії, у яких вона шукає відповідь на питання про свою роль у суспільстві, про свою сутність і про те, як можна бути справжньою, зберігаючи свою індивідуальність у світі, який хоче змусити тебе відповідати на певні стандарти.

Ф. Фаррохзад у своїх віршах використовує різноманітні символи, що допомагають глибше розкрити образ жінки та її прагнення до самоствердження. Вона часто звертається до символіки природи, зокрема до образів, таких як вогонь, вода, ніч – усі ці елементи є метафорами для вираження емоцій і переживань, властивих жінці в її пошуках свободи [4].

Наприклад, у вірші «Світло, що буде» («روشنی که می آید») вона пише про світло, яке приходить, як символ надії та прагнення до змін. Це світло може бути сприйнято як метафора для процесу самовизначення жінки в умовах жорсткого соціального контролю [5].

Творчість Ф. Фаррохзад зробила значний внесок у розвиток сучасної іранської літератури. Вона стала своєрідним революційним голосом для жінок, що прагнули до самоствердження і висловлювання своїх думок у суспільстві, яке часто їх пригнічувало. Вона не тільки оспівувала жіночу свободу, а й ставила під сумнів існуючі культурні і соціальні норми, що мало значний вплив на літературний процес в Ірані та за його межами [2].

Ф. Фаррохзад залишила після себе не тільки поетичну спадщину, а й сильне культурне враження, яке надихало та надихає нові покоління жінок на боротьбу за рівність, самовираження та свободу.

Творчість Форуг Фаррохзад є важливим етапом у розвитку іранської поезії і культури загалом. Образ жінки в її творчості постає як символ прагнення до самоствердження та свободи, що виходить за межі традиційних уявлень про роль жінки в іранському суспільстві. Її вірші стали маніфестом для багатьох жінок, які прагнули до вільного самовираження, й досі залишаються актуальними у контексті сучасних соціальних та культурних змін.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ahamed F. What Remains: Voice and the Poetry of Forugh Farrokhzad. *The Markaz Review*. February 07, 2025. URL: <https://themarkaz.org/what-remains-voice-and-the-poetry-of-forugh-farrokhzad/>
2. Brookshaw D. P., Rahimieh N. Forugh Farrokhzad, Poet of Modern Iran: Iconic Woman and Feminine Pioneer of New Persian Poetry. London: I.B. Tauris: in association with Iran Heritage Foundation, 2010. 236 p.
3. Moffitt M. Re-Imagining the Self in Nature: Through the Lens of Forough Farrokhzad. *Persian language online*. URL: <https://persianlanguageonline.com/re-imagining-the-self-in-nature-through-the-lens-of-forugh-farrokhzad/>
4. Moffitt M. The Language of Nature in the Poetry of Forugh Farrokhzad. *Persian language online*. URL: <https://persianlanguageonline.com/the-language-of-nature-in-the-poetry-of-forugh-farrokhzad/>
5. Samigorganroodi G. Four poems by Forough Farrokhzad. *Modern poetry in translation*. Series 3. No. 2. 2004. https://www.academia.edu/3613137/Forough_Farrokhzad_in_Modern_Poetry_in_Translation_Queens_College_Oxford_Series_3_No_2_2004
6. Scutts J. Feminize Your Canon: Forough Farrokhzad. *The Paris Review*. November 19, 2020. URL: <https://www.theparisreview.org/blog/2020/11/19/feminize-your-canon-forough-farrokhzad/>
7. Vali-Zadeh M. The Aesthetic of Desire and the Feminine Path of Individuation: The Case of Forough Farrokhzad. *Anthropology of the Middle East*, 2021. Vol. 16, No. 2, Winter 2021. P. 110–127 URL: https://www.researchgate.net/publication/359320106_The_Aesthetic_of_Desire_and_the_Feminine_Path_of_Individuation_The_Case_of_Forough_Farrokhzad

Легенчук А.М., студ., ННІФ КНУ імені Тараса Шевченка

Карабан А.В., к.філол.н., доц., науковий керівник

СОЦІОЛІНГВІСТИЧНІ ЗМІННІ У СПРИЙНЯТТІ УКРАЇНСЬКОГО АКЦЕНТУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПІДХОДІВ

Актуальність дослідження. Вивчення соціолінгвістичних змінних у сприйнятті українського акценту дозволить знизити бар'єри при оволодінні англійською мовою та підвищити ефективність навчання для носіїв української мови, а також краще розуміти динаміку соціальної взаємодії в мовних контактах.

Аналіз останніх досліджень.

Проблема сприйняття акцентів досліджується в контексті соціолінгвістики в роботах таких зарубіжних авторів, як Лабов, Холмс, Хадсон. Зокрема, вони